

Entitats ecologistes de tot Catalunya presenten una queixa urgent al Síndic de Greuges per protestar contra les esmenes del Decret-Llei 24/2021 d'energies renovables

La queixa va encaminada a que es faci arribar als Parlamentaris, prèviament a l'aprovació de la Llei d'acompanyament dels pressupostos d'aquest dijous, que determinades esmenes al decret van en contra de la legislació estatal i europea.

El passat 1 de desembre es va aprovar al Parlament de Catalunya el Decret-Llei 24/2021 d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades. Poques hores després de la seva aprovació, es va saber que ERC i Junts per Catalunya ja havien pactat fer-hi esmenes. Algunes d'elles, com es detalla a continuació, són contràries a la legislació estatal i europea:

- Les propostes de modificació de l'article 8.1.a) del Decret-Llei 24/2021 (substituir **“evitar l'afectació als connectors ecològics...”** per **“minimitzar l'afectació als connectors ecològics...”**) i de l'article 8.1.d) de la mateixa norma (substituir la **distància mínima de “1 km” per “500 metres”**) són contràries al marc constitucional i al Dret de la Unió Europea.
- S'està incorren en la vulneració **del principi de seguretat jurídica** amb els canvis constats de la legislació, suposant un perjudici tant per les entitats que lluiten contra el model d'implantació actual, com també per les empreses, petites i mitjanes, sense influència política, que promouen projectes d'autoconsum i comunitats energètiques.
- Si la Llei d'acompanyament es pretén apta per a modificar l'esmentat Decret-Llei en contra del Dret aplicable i restringint els drets de les persones, més ho hauria de ser per a incloure la moratòria que és imprescindible per a evitar la discriminació entre els projectes tramitats abans i després del necessari planejament.

L'esmena que parla sobre l'afectació a connectors ecològics estaria infringint les obligacions assumides pels Estats membres de la UE en matèria de biodiversitat, i per tant, de les que necessàriament ha d'assumir Catalunya. En aquest sentit, el Dret de la Unió és ja avui molt clar respecte que no es pot limitar la protecció a la Xarxa Natura 2000. Ja hi ha, de fet, un mandat legal de revisió de la Xarxa Natura 2000 a la Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica. En realitat, existeixen fins i tot normes de desenvolupament (aplicables a la Generalitat, que, de fet, ja està dins del termini de necessària revisió del planejament) que obliguen a ampliar la protecció als corredors de biodiversitat, amb indicació expressa que s'hi han d'evitar els aerogeneradors. No es podria entendre que, a canvi de l'aprovació del pressupost 2022, s'adopti una disposició normativa que estableix precisament el contrari.

Respecte l'esmena que afecta a les distàncies d'aerogeneradors a nuclis habitats, la reducció de la distància d'1km a 500 metres és un atemptat clar als drets constitucionals a l'habitatge i a la salut. El Dret comparat mostra que les distàncies mínimes en altres països dels nostre

entorn són molt superiors, i això que estan establertes per a les turbines de la generació anterior, molt més petites i menys potents.

Tot això lliga amb la manca de protecció cap al territori i la seva gent que han suposat els Decrets-Llei 16/2019 i 24/2021, que, en lloc d'establir les directrius del planejament indispensable i la suspensió dels procediments fins a la seva adopció, han deixat els pobles i persones afectades a expenses de l'actitud d'uns pocs propietaris. No tothom es pot permetre econòmicament rebutjar el que estan oferint els promotors pel dret de superfície d'on volen cimentar les bases de les turbines. Ni a tothom li importa el dany que la seva acceptació ocasionarà als pobles on es situen els seus terrenys, ni als propietaris de les finques del voltant, a qui ningú pregunta. **Dir que l'acord del 50% dels propietaris de les bases de cimentació és l'acord del territori no és realista i deixa aquest criteri en mans dels grans terratinents locals.** No es pot deixar una afectació tan gran, directa i irreversible del territori, i de la propietat i dels projectes vitals dels seus habitants, a un règim com aquest. **Cal planejament, cal projecció i cal protecció dels béns i drets dels ciutadans.**

Volem fer constar també que no és vàlid el tractament discriminatori que es donarà entre els promotors, en concret entre els que van presentar sol·licitud prèviament a la planificació i planejament urbanístic i els que ho faran posteriorment. Així, mentre que els segons es desenvoluparien dins la zona planejada i en les condicions acordades per fer-ho, els primers es podrien haver situat ja en una zona fora del planejament i en condicions incompatibles, afectant de forma irreparable al corresponent territori (a la natura, òbviament, però també als habitatges i a les explotacions agrícoles, comercials i turístiques). Entraríem de ple en la definició jurídica de la discriminació, tractar de forma diferent als iguals. **Només ho pot evitar la suspensió dels procediments durant la tramitació del planejament**, que necessàriament ha de comptar amb tots els agents implicats.

Tot el que venim d'exposar determina que la consecució dels objectius d'energia renovables establerts per la UE, per més desitjables que puguin ser, **no poden significar deixar de respectar altres objectius de la Unió igualment obligatoris i prioritaris pels Estats membres, ni, lògicament, els drets més bàsics dels habitants dels territoris afectats**, com el de propietat, el dret a l'habitatge, el dret a la salut i el dret al medi ambient.

Més greu seria encara fer-ho per motius polítics vinculats a l'aprovació del pressupost i en una llei d'acompanyament, que, òbviament, té altres finalitats i una tramitació especial per aquest motiu. I pitjor, encara, seria fer-ho, com es pretén, pocs dies després que el Parlament hagi validat el Decret-Llei 24/2021 (a la tramitació del qual ja es varen discutir i descartar els punts que ara es volen senzillament tirar endarrere) i pocs dies després, també, que el propi Síndic hagi comparegut davant del Parlament per a recordar **la necessitat de suspensió dels procediments durant el planejament.**

Aquesta queixa ha sigut presentada al Síndic de Greuges de moment per:

IAEDEN-Salvem l'Empordà

Cantallops Acció Cultural

La Fraternal Espollenca

DO l'Empordà

Ajuntament de Sant Climent Sescebes

Xarxa Catalana per una Transició Energètica Justa (XCTEJ, agrupa 89 entitats i col·lectius d'arreu de Catalunya)

Associació Salvem Riber d'Ondara

Plataforma Salvem Serra de Feixes

GDMNS-EdC

Plataforma Priorat

Plataforma per Riu Siurana

Plataforma STOP Macroparc Eòlic Marí de la Costa Brava Nord

ALLIMO

Plataforma Tivissa Sud

Associació ACARN